

КОМИСИЯ ЗА КОНТРОЛ НАД СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ, ПРИЛАГАНЕТО
И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И
ДОСТЪПА ДО ДАННИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ

Проект!

ДОКЛАД
ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ
РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И ДОСТЪП ДО ДАННИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА
ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ ПРЕЗ 2017 Г.

Настоящият доклад обхваща периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. и е изгoten в изпълнение на изискванията на чл. 18, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на 44-то Народно събрание, чл. 34з, ал.1 от Закона за специалните разузнавателни средства и чл. 261б, ал. 1 от Закона за електронните съобщения.

Констатациите, оценките и изводите, съдържащи се в доклада са направени въз основата на обсъжданията и гласуванията по време на заседанията на комисията, касаещи проблематиката, резултатите от извършените проверки на органите, имащи отношение към прилагането и спазването на законовите разпоредби, както и от предоставената информация от Висшия съдебен съвет, Върховна касационна прокуратура, Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, Държавна агенция „Национална сигурност“, Министерство на вътрешните работи, Държавна агенция „Разузнаване“, Държавна агенция „Технически операции“, Министерство на от branата, Комисия за защита на личните данни, както и предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

1. Анализ на данните относно използването и прилагането на специалните разузнавателни средства по ЗСРС.

През 2017 г. по данни на Висшия съдебен съвет в съдилищата са постъпили 6 012 искания за използване на специални разузнавателни средства, по които са дадени общо 4 619 разрешения - първоначалните разрешения са 3 597 и 1 022 са за продължаване на срока. Отказите са 1 362.

За сравнение през 2016 г. разрешенията са 4 885 като от тях 3 772 са по първоначални искания и 1 113 са за продължаване на срока. Постановените откази са 1 061.

В 389 случая специални разузнавателни средства са използвани по отношение на обекти за установяване самоличността на лица, за които е имало данни за участието им в престъпна дейност (чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС).

По чл. 17 от ЗСРС в неотложни случаи са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 447 лица.

По чл. 18 от ЗСРС в случаите на непосредствена опасност са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 27 лица.

През 2017 г. изгответните веществени доказателствени средства (ВДС) са общо 1 538, от които 582 са приложени в наказателните производства.

По данни на *Върховна касационна прокуратура* през 2017 г. са изгответи 2 211 искания за използване на специални разузнавателни средства по отношение на лица и обекти. Дадени са общо 1 769 разрешения - първоначалните разрешения са 1 414 и 355 са за продължаване на срока. Постановени са 441 откази.

В 75 случая специални разузнавателни средства са използвани по отношение на обекти за установяване самоличността на лица, за които е имало данни за участието им в престъпна дейност (чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС).

По чл. 17 от ЗСРС в неотложни случаи са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 288 лица.

По чл. 18 от ЗСРС в случаите на непосредствена опасност са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 10 лица.

В резултат на използваните специални разузнавателни средства през 2017 г. са изгответи 754 ВДС като от тях 750 са приложени в наказателните производства.

По данни на *Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства* през 2017 г. са изгответи 5 939 искания за прилагане на специални разузнавателни средства по отношение на лица и обекти. Дадени са общо 4 624 разрешения - първоначалните разрешения са 3 640 и 984 са за продължаване на срока. Постановени са 1 315 откази.

За сравнение през 2016 г. разрешенията са 4 885 като от тях 3 772 са по първоначални искания и 1 113 са за продължаване на срока. Постановените откази са 1 061.

Разпределението на процедурите между органите по чл. 13, ал. 1 от ЗСРС е в следното съотношение: 72,40 % от Министерство на вътрешните работи, 27,20 % от Прокуратурата, 0,40 % от Държавна агенция „Национална сигурност“.

През 2017 г. са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 2 748 лица. Сравнението показва, че през 2016 г. броят на лицата е 2 749.

В 261 случая специални разузнавателни средства са използвани по отношение на обекти за установяване самоличността на лица, за които е имало данни за участието им в престъпна дейност (чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС).

По чл. 17 от ЗСРС в неотложни случаи са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 640 лица, в сравнение с 2016 г. те са 685.

По чл. 18 от ЗСРС в случаите на непосредствена опасност са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 28 лица, като през 2016 г. са 49.

В резултат на използваните специални разузнавателни средства през 2017 г. са изгответи 1 670 ВДС, които в сравнение с 2016 г. са 1431 или с 16,70 % повече.

От общия брой разрешения за използване на специални разузнавателни средства 2 040 бр. са за престъпления по чл. 321 от НК, 684 бр. са за престъпления по чл. 354 от НК и за престъпления чл. 234 от НК са 114 бр.

(Справка Приложение 1)

По данни на Държавна агенция „Технически операции“ за 2017 г. постъпилите в агенцията разрешения за използване на специални разузнавателни средства са общо 4410, от които първоначалните разрешения са 3 477 и за продължаване на срока са 933.

За сравнение през 2016 г. разрешенията са общо 4 683 като за продължаване на срока са 1 043.

В 277 случая специални разузнавателни средства са използвани по отношение на обекти за установяване самоличността на лица (чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС) като от тях първоначалните разрешения са 261 и 16 са за продължаване на срока.

По чл. 17 от ЗСРС в неотложни случаи са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 640 лица.

По чл. 18 от ЗСРС в случаите на непосредствена опасност са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 21 лица.

През 2017 г. в резултат на използваните специални разузнавателни средства са изгответи 1 599 ВДС като през 2016 г. техният брой е 1401.

По данни на *Държавна агенция „Национална сигурност“* за 2017 г. от агенцията са направени 388 искания за използване на специални разузнавателни средства, по които са дадени общо 278 разрешения - първоначалните разрешения са 196 и 82 са за продължаване на срока. Отказите са 110.

За сравнение през 2016 г. исканията са 566, разрешенията са общо 391 и 173 са откази.

Няма използвани специални разузнавателни средства по отношение на обекти за установяване самоличността на лица (чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС) и по чл. 17 от ЗСРС.

По чл. 18 от ЗСРС в случаите на непосредствена опасност са използвани специални разузнавателни средства по отношение на 7 лица.

В резултат на използваните специални разузнавателни средства са изгответи 71 ВДС като от тях 26 са приложени в наказателните производства.

Следва да се направи уточнението, че разликата в посочените данни от органите по чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС идва от различието на времето на регистрариране на искането, респективно на разпореждането и прилагането на специалните разузнавателни средства.

От посочените данни може да се направи извода, че през отчетната година в сравнение с 2016 г. се наблюдава спад в броя на исканията за използване на специални разузнавателни средства и увеличение в броя на постановените откази. Тези обстоятелства сочат на завишен съдебен контрол по отношение на даването на разрешения за използване на СРС.

2. Анализ на данните и констатациите от проверките по отношение спазване на процедурите по разрешаване и осъществяване на достъп до данните по ЗЕС.

2.1 Анализ на данните по Закона за електронните съобщения.

По данни на *Висшия съдебен съвет* през 2017 г. във всички нива на съдилищата – районни и окръжни, включително Специализирания наказателен съд, постъпилите искания за достъп до данните по чл. 251б от

ЗЕС по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК от наблюдаващи досъдебни производства прокурори за предоставяне на трафични данни от предприятието са 25 252 бр. Дадени са 23 895 бр. разрешения и са постановени 1 449 бр. откази.

За сравнение през 2016 г. броя на постъпилите искания е 24 758 бр. като от тях разрешенията са 23 352 бр. и 1 395 бр. са отказите.

През 2017 г. във всички нива на съдилищата - районни и окръжни, включително Специализирания наказателен съд, постъпилите искания за достъп до данните по чл. 251б от ЗЕС по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС са общо 13 233 бр. Дадени са 14 597 бр. разрешения и 1 313 бр. откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са били 15 805 бр. като от тях разрешенията са 16 638 бр. и 2 084 бр. са откази.

През 2017 г. исканията по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС и по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК са общо 36 516 бр., от които 31 211 бр. са явни и 5 302 бр. са класифицирани.

Следва да се направи уточнението, че броят на исканията не отговаря на събраната от броя на разрешенията и отказите, тъй като в редица случаи по едно искане съдът се произнася с повече от едно разпореждане, а в други – разпорежда частично разрешение или отказ.

(Справка Приложение 2)

По данни на *Върховна касационна прокуратура* през 2017 г. от прокуратурите на всички нива в страната - районни и окръжни, включително Специализираната прокуратура, са изгответи общо 25 444 бр. искания от наблюдаващи досъдебни производства прокурори за достъп до трафични данни по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК. Дадени са 24 018 бр. разрешения и 1 394 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са 26 187 бр., от които 24 833 бр. са разрешения и 1 403 бр. са откази.

Следва да се направи уточнението, че разликата в посочения от ВСС и ВКП брой на исканията за достъп до трафични данни по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК идва от различието във времето на изпращане и постъпване от и в органите на съдебната власт.

По данни на *Комисията за защита на личните данни* като наблюдаващ орган относно сигурността на данните, съхранявани съгласно чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС, същата е получила информация през 2017 г. от 93

предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. За отчетния период в предприятието са постъпили 65 420 бр. искания и разпореждания за достъп до трафични данни като в 65 073 случая е предоставена, а в 347 случая е отказано.

По данни на *Министерство на вътрешните работи* през 2017 г. са изгответи общо 18 650 бр. предложения от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал.1 от НПК до съда.

От всички структури на МВР са направени 8 639 бр. искания за достъп до данните по чл. 251б от ЗЕС по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС. От тях 7 778 бр. са разрешения и 861 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са били 8 452 бр., от които 7 953 бр. са разрешения и 863 бр. са откази.

През 2017 г. общо предложенията от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал.1 от НПК и исканията по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС са 27 193 бр., от които 24 559 бр. са явни и 2 720 бр. са класифицирани.

В *Главна дирекция „Национална полиция“* за 2017 г. са изгответи общо 352 бр. предложения от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал.1 от НПК и искания по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС. По внесените искания от наблюдаващи досъдебните производства прокурори са дадени 290 бр. разрешения и 62 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. предложенията от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания са общо 297 бр., от които по внесените искания са дадени 248 бр. разрешения и 61 бр. са откази.

В *Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и териториалните сектори* са изгответи 1 306 бр. искания за достъп до данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС, по които са дадени 1 205 бр. разрешения и 152 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са 1 384 бр., по които са дадени 1 174 бр. разрешения и 210 бр. са откази.

По реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК са изгответи 96 бр. предложения от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания, от които по внесени искания от наблюдаващи досъдебните производства прокурори са дадени 95 бр. разрешения и 1 бр. е отказ.

За сравнение през 2016 г. предложенията от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания са били 73 бр., от които по внесени искания от наблюдаващи досъдебните производства прокурори са дадени 72 бр. разрешения и 1 бр. е отказ.

В *Главна дирекция „Граница полиция“* за 2017 г. са изгответи общо 349 бр. искания за достъп до данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС, по които са дадени 465 бр. разрешения и 22 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията за достъп до данни са 73 бр., по които са дадени 72 бр. разрешения и 1 бр. е отказ.

По реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК са изгответи 51 бр. предложения от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания, по които са дадени 50 бр. разрешения и 1 бр. е отказ.

В *Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“* във връзка със случаите по чл. 38, ал. 3 от Закона за защита при бедствия по отношение на данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6 от ЗЕС за 2017 г. по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС са изгответи 10 бр. искания, по които са дадени 11 бр. разрешения.

В *Дирекция „Вътрешна сигурност“* за 2017 г. са изгответи 90 бр. искания за достъп до данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС, по които са дадени 229 бр. разрешения и 14 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са 111 бр., по които са дадени 239 бр. разрешения и 28 бр. са откази.

По данни на *Държавна агенция „Национална сигурност“* през 2017г. са изгответи 2 462 бр. искания за достъп до данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС, по които са дадени 3 321 бр. разрешения и 215 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са 2 616 бр., по които са дадени 3 907 бр. разрешения и 348 бр. са откази.

По данни на Министерство на отбраната за *Служба „Военна полиция“* през 2017 г. са изгответи 31 бр. искания за достъп до данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС, по които са дадени 84 бр. разрешения и 4 бр. са откази.

За сравнение през 2016 г. исканията са били 111 бр., по които са дадени 239 бр. разрешения и 28 бр. са откази.

По данни на Министерство на Финансите за *Агенция „Митници“* през 2017 г. са изгответи 47 бр. предложения от разследващите органи до наблюдаващи досъдебните производства прокурори за отправяне на искания по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК, по които са дадени 50 бр. разрешения и 1 бр. е отказ.

По данни от *мобилните оператори – „Теленор“ ЕАД, „A1“ ЕАД и „БТК“ ЕАД* през 2017 г. са постъпили общо 66 582 бр. съдебни разпореждания и искания за достъп до трафични данни по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС и по реда на чл. 251г, ал. 7 от ЗЕС във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК. В 371 случая мобилните оператори са отказали да предоставят трафични данни, с оглед неспазени процедури и изисквания на ЗЕС и НПК.

За сравнение през 2016 г. постъпилите разпореждания и искания са 65 839 бр., като в 681 случая мобилните оператори са отказали да предоставят достъп до трафични данни, с оглед неспазени процедури и изисквания на ЗЕС и НПК.

От посочените данни може да се направи извода, че през отчетната година в сравнение с 2016 г. се наблюдава спад в броя на процедурите по разрешаване и осъществяване на достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС и чл. 159а, ал. 1 от НПК.

2.2. Констатации от проверките по отношение спазване на процедурите по разрешаване и осъществяване на достъп до данните по ЗЕС.

В изпълнение Решения № 1/08.06.2017 г., № 2/02.11.2017 г. и № 3/01.02.2018 г. на Комисията към 44-то Народно събрание, в съответствие с чл. 261б, ал. 1 от Закона за електронните съобщения за осъществяване на парламентарен контрол и наблюдение на процедурите по разрешаване и осъществяване на достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС експертният

състав, подпомагащ работата на Комисията, е извършила проверки по спазване на процедурите по разрешаването и осъществяването на достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС и чл. 159а, ал. 1 от НПК.

Проверките са извършени в общо 302 структури за обществен ред и сигурност и органи на съдебната власт, попадащи на територията на гр. София и 17 области в страната: Бургас, Варна, Добрич, Разград, Русе, Шумен, Ловеч, Велико Търново, Габрово, Търговище, Перник, Благоевград, Ямбол, Смолян, Кърджали, Пазарджик и Плевен.

Предмета на проверките касае различни периоди от време на 2017 г. и посоченият брой данни по направените констатации е към момента на извършването им.

2.2.1. При извършените проверки на процедурите по разрешаването и осъществяването на достъп до данните са констатирани следните постановени откази от съда, мотивирани:

- с липса на изискуемите се реквизити по чл. 159а, ал. 2 - 5 от НПК в подадените искания:

1. Липсват данни за разследване на тежко умишлено престъпление съгласно чл. 159а, ал. 2 от НПК – 42 бр.

2. Липса на информация за престъплението, за разследването на което се налага използването на данни за трафика съгласно чл. 159а, ал. 3, т. 1 от НПК – 42 бр.

3. Липса на описание на обстоятелствата, на които се основава искането съгласно чл. 159а, ал. 3, т. 2 от НПК - 59 бр.

4. Липса на данни за лицата, за които се изискват данни за трафика - всички входящи и изходящи повиквания и текстови съобщения на клетки на посочена територия/адрес съгласно чл. 159а, ал. 3, т. 3 от НПК – 59 бр.

5.Периода от време, който да обхваща справката съгласно чл. 159а, ал. 3, т. 4 и ал. 4, т. 2 от НПК – липсва начален и краен момент като същият остава определяем от страна на мобилните оператори – „до момента на изготвяне на справката“, „до датата на получаване на настоящото запитване“, „до момента на изготвяне на справката от оператора, но не повече от шест месеца“, „до шест месеца преди момента на изготвяне на справката“ - 64 бр.

6. Липсва разследващ орган, на който да се предоставят данните съгласно чл. 159а, ал. 3, т. 5 от НПК – 16 бр.

7.Период от време, който не може да бъде по-дълъг от 6 месеца съгласно чл. 159, ал. 5 от НПК – 71 бр.

- с липса на изискуемите се реквизити с чл. 251в, ал. 3, т. 1 - 5 от ЗЕС в подадените искания – общо 154 бр.

Констатиран е случай, в който съдия от Районен съд - Благоевград поставя резолюции върху исканията, подадени от органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС, които имат характер на разпореждане. В същите се дава 3-дневен срок за отстраняване на нередностите и исканията се оставят без движение. Мотивите за това са, че в исканите данни се съдържат и такива по смисъла на чл. 251а от ЗЕС (обявен за противоконституционен от КС на РБ - бр. 23 от 2015 г.) – 10 бр. Исканията на органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС са по образец, приложение към Задължителните указания по чл. 261а, ал. 3, т. 2 от ЗЕС на Комисията за защита на личните данни.

При проверките са констатирани случаи на разнородна съдебна практика в органите на съдебната власт по отношение прилагането на разпоредбите на:

- чл. 251б, ал. 1, т. 1 от ЗЕС и чл. 159а, ал. 1, т. 1 от НПК във връзка с чл. 251и, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЕС;
- чл. 159а, ал. 3, т. 3 от НПК;
- чл. 251в, ал. 3, т. 4 от ЗЕС и чл. 159а, ал. 3, т. 4 от НПК.

Констатирано е, че наблюдаващите досъдебни производства прокурори не изготвят предложения за унищожаване на справките, съдържащи данни, които не са свързани с обстоятелствата по делото и не допринасят за тяхното изясняване, съгласно чл. 159а, ал. 6 от НПК.

Констатирано е, че липсват данни при разследващите органи относно изготвените от тях предложения до наблюдаващите досъдебни производства прокурори за отправяне на искания за достъп до данните по чл. 159а, ал. 1 от НПК, респективно данни за дадените разрешения и постановените откази на съда, както и за постъпилите справки от предприятията.

(Справка Приложение 3)

2.2.2. Констатирани са съдебни разрешения, постановени при формално неспазване на изискванията на ЗЕС и НПК, както следва:

1. По административни дела – 1бр.
2. По граждански дела – 12 бр.
3. Без изискуемите реквизити по чл. 159а, ал. 4, т. 1-3 от НПК. – 2 бр.
4. При липса на тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК

– 3 бр.

5. За достъп до трафични данни за период, извън 6 –месечния срок за съхранение - 19 бр.

6. Съдебно разпореждане за бъдещ период – 1 бр.

(Справка Приложение 4)

2.2.3. Констатирани са случаи на поискани справки за трафични данни от органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС и от органите по досъдебни производства без постановен съдебен акт по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС и по реда на чл. 251г, ал. 7 във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК до предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги – 75 бр.

/СГП - следствен отдел 4 бр., Специализирана прокуратура – следствен отдел 2 бр., Окръжни прокуратури – следствен отдел 6 бр., Военно-окръжна прокуратура - София 1бр., ДАНС 1 бр., ГДБОП 3 бр., ТСБОП Благоевград 1 бр., ОДМВР 12 бр., РУ- ОДМВР 18 бр., СДВР 10 бр., РУ-СДВР 17 бр./

(Справка Приложение 5)

В предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги - „Теленор“ ЕАД, „AI“ ЕАД и „БТК“ ЕАД е създадена организация и вътрешни правила за реда, условията за водене и достъп до регистрите, съгласно разпоредбите на ЗЕС.

Констатирани са случаи, в които предприятията, спазвайки изискванията на ЗЕС и НПК са отказали да предоставят справки за трафични данни по искания, без съдебни разпореждания.

В други случай предприятията са отказали да предоставят справки за трафични данни по разпореждания на съда, в които:

- срокът, е извън установения 6-месечен за съхранение;
- липсват реквизити по чл. 159а, ал. 4, т. 1-3 от НПК;
- липсват данни за тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК;
- периодът е следващ датата на разпореждането;
- данните са за нуждите на граждански и административни дела.

При локалните интернет доставчици е констатирано, че не се водят специални регистри, съгласно изискването на чл. 251е, ал. 1 от ЗЕС като

разпорежданията се регистрират в общата деловодна система на предприятията или изобщо не се регистрират.

Установени са случай на постъпили искания от органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС и от органите по досъдебни производства без съдебно разпореждане, както следва: 8 бр. от структурите на МВР- Велико Търново, 1 бр. от Окръжна прокуратура гр. Велико Търново – следствен отдел, 3 бр. от ТС БОП-Велико Търново, 1 бр. от Окръжна прокуратура гр. Габрово - следствен отдел, 1 бр. от ТС БОП-Благоевград, 1 бр. от ТД на НАП – София, 5 бр. от районни управления на МВР Ямбол, 1 бр. от ГДБОП, 13 бр. от СДВР на МВР, 1 бр. от ОДМВР – Пловдив и 1 бр. от РУ - Ботевград.

3. Предложения за усъвършенстване на процедурите по разрешаване и осъществяване на достъп до данните по ЗЕС.

В резултат на извършените проверки и констатираните факти могат да се направят предложения по целесъобразност за подобряване на работата в следните насоки:

1. В прокуратурите и съдилищата да се въведе единна практика относно броя на изготвяните искания и на постановяваните съдебни разпореждания, касаещи едно и повече предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, както и за реда на изпращане на дадените разрешения до предприятията.

2. Необходимо е да се упражнява по-ефективен контрол над органите, наблюдаващи и водещи досъдебните производства, по които е получен достъп до данни по чл. 159а, ал. 1 от НПК относно спазване на задължението за унищожаване на справките, съдържащи данни, които не са свързани с обстоятелствата по делото и не допринасят за тяхното изясняване, съгласно чл. 159а, ал. 6 от НПК.

3. В Министерство на вътрешните работи да се въведе единна практика относно регистрирането и отчетността на изготвените и изпратени до прокуратурата предложения за искания по чл. 159а, ал. 3 от НПК, на дадените разрешения и постановените откази на съда, както и на постъпилите справки от предприятията.

Следва да се отбележи, че в доклада за дейността на Комисията през 2016 г. са направени същите препоръки за подобряване на работата в

посочените органи и структури, които не са били взети предвид от съответните адресати.

По повод приетите Задължителни указания по чл. 261а, ал. 3, т. 2 от ЗЕС /с решение по протокол № 5/2016 г. на КЗЛД/ и след проведена среща между председателите на Комисията и Комисията за защита на личните данни е взето решение за тяхното изменение и допълнение в частта, касаеща предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и отмяната им в останалата част.

4. Жалби и сигнали от граждани и организации.

Съгласно Вътрешните правила за реда и работата на Комисията за контрол над службите за сигурност, използването и прилагането на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения Комисията разглежда жалби и сигнали на граждани и организации по отношение на действия и актове на служителите на службите за сигурност и във връзка с използването на специалните разузнавателни средства и трафични данни.

За периода на 2017 г. в Комисията са постъпили 7 бр. жалби и сигнали от физически лица срещу неправомерно използване на специалните разузнавателни средства и трафичните данни. От осъществения парламентарен контрол не е констатиран незаконосъобразен достъп до данните по ЗЕС, както и неправомерно прилагани специални разузнавателни средства.

5. Законодателни промени и предложения за подобряване на дейността по ЗСРС и ЗЕС.

През периода на 2017 г. не са постъпвали предложения за подобряване на дейността по ЗСРС и ЗЕС, основани на опита в практиката по прилагане на действащата уредба.

Като водеща Комисията е разглеждала и гласувала внесени предложения за законодателни промени в Закона за специалните разузнавателни средства и в Закона за защита на класифицираната информация.

Със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за специалните разузнавателни средства, 754-01-55 от 13/09/2017 г., е въведен

срок за заемане на длъжността „председател“ на Държавна агенция „Технически операции“.

Със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на класифицираната информация, 754-01-88 от 15/12/2017 г., е създаден механизъм за предоставяне и обмен на класифицирана информация с други държави или международни организации и без наличието на влязъл в сила международен договор за защита на информацията.

Комисията е приела и становища по годишните доклади и бюджетите на службите за сигурност. Регулярно е изисквала тематични доклади за работата на службите за сигурност и за състоянието на отделните компоненти на националната сигурност.

Приложения:

1. Приложение № 1 - Данни по ЗСРС за 2017 г.;
2. Приложение № 2 - Данни по ЗЕС за 2017 г.;
3. Приложение № 3 - Постановени откази от съда, мотивирани с липса на изискуемите се реквизити по чл. 159а, ал. 2 - 5 от НПК и по чл. 251в, ал. 3, т. 1 - 5 от ЗЕС;
4. Приложение № 4 - Съдебни разрешения, постановени при неспазване формалните изискванията на ЗЕС и НПК;
5. Приложение № 5 - Поискани графични данни от органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС и от органите по досъдебни производства до предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги без постановено съдебно разпореждане.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

Дани по ЗСРС за 2017 г.	
1. Брой разрешения по ЗСРС	4 624
2. Брой първоначални разрешения по ЗСРС	3 640
3. Разрешения за продължение	984
4. Брой откази по ЗСРС	1 315
5. Искания за използване на СРС по отношение на бр. лица	2 748
6. Изготвени ВДС	1 670

Дани по Закона за електронните съобщения за 2017 г.

ЗАЯВИТЕЛИ	БРОЙ ИСКАНИЯ		БРОЙ ИСКАНИЯ	
	От тях:	Меканика	От тях:	Общо
	Приемени откази	Приемени откази	Приемени откази	Явни
Държавна агенция „Национална сигурност”	2 462	3 321	215	2 462
Министерство на външните работи	8 639	7 778	861	18 650
Държавна агенция „Разузнаване”	0	0	0	0
Служба „Военна информация”	0	0	0	0
Служба „Военна полиция”	31	84	4	-
Прокуратура	-	-	25 444	24 018
Митници	-	-	47	50
ОБЩО	11 132	11 183	1 080	44 141
				55 242
				50 133
				5 083

ПРИЛОЖЕНИЕ №3

Основания за направените откази	Съдебни райони	Чл.159а, ал.2 т.1 от НПК /информация за престъплението/ на тежки умислен престъпления/	Чл.159а, ал.3, т.2 от НПК /описание на обстоятелствата/	Чл.159а, ал.3, т.3 от НПК /данни за лицата/	Чл.159а, ал.3, т.4 от НПК /период от време/	Чл.159а, ал.5 от НПК /разследващ орган/	Чл.159а, ал.6 от НПК /разрешен над 6 месечен срок/	Чл.251а от ЗЕС /противоконституционна разпоредба/	Чл.251 г. ал. 1 във вр. с чл.251в, ал.3, т1, т.2, т.3, т.4 и т.5 от ЗЕС	ОБЩО
Велико Търново	2	3	9	6	8		1		1	30
Търговище	1		3	2	7		1			14
Плевен		5	2	7						14
Благоевград	2	7	5	8	4	2	7	10		45
Ловеч		1							6	7
Перник	3		4	1	3	1	9		9	30
Ямбол	1	8	7	11	7	7	1		9	51
Пазарджик			4	3			1		3	11
Смолян				3					4	7
Кърджали				3			21		8	32
Габрово	4								35	39
Добрич	3						1		11	15
Шумен	3		3		3		3		2	14
Разград		5	2		3		2			12
Варна	3	5	6	6	9		13		14	56
Русе				4	6					14
Бургас	20	8	10	8	11	6	11		52	126
ОБЩО	42	42	59	64	16	71	10	154	517	

ПРИЛОЖЕНИЕ №4

Съдебни разрешения, постановени при неспазване формалните изискванията на ЗЕС и НПК, както следва:

По административни дела:

1. СРС – 1 бр.

По граждански дела:

1. СРС – 3 бр.
2. РС Благоевград – 1 бр.
3. РС Гоце Делчев – 1 бр.
4. РС Пазарджик – 1 бр.
5. РС Ловеч – 1 бр.
6. РС Средец – 1 бр.
7. РС Ямбол – 1 бр.
8. РС Видин – 1 бр.
9. РС Добрич – 2 бр.

Съдебни разрешения без изискуемите реквизити по чл. 159а, ал. 4, т. 1-3 от НПК:

1. СРС – 2 бр.

Съдебни разрешения при липса на тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК:

1. СРС – 3 бр.

Съдебно разрешение за период, следващ датата на разпореждането:

1. РС-Шумен – 1 бр.

Съдебни разрешения за достъп до трафични данни за период, извън 6 – месечния срок за съхранение:

1. СГС – 2 бр.
2. ОС Разград – 1 бр.
3. ОС Монтана – 1 бр.
4. СРС – 5 бр.

5. РС Петрич – 1 бр.
6. РС Варна – 1 бр.
7. РС Благоевград – 1 бр.
8. РС Велико Търново – 1 бр.
9. РС Плевен – 1 бр.
10. РС Карнобат – 1 бр.
11. РС Несебър – 1 бр.
12. РС Шумен – 1 бр.
13. РС Луковит – 1 бр.
14. РС Ихтиман – 1 бр.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5

Поискани трафични данни от органите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС и от органите по досъдебни производства до предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги без постановено съдебно разпореждане по реда на чл. 251г, ал. 1 от ЗЕС и по реда на чл. 251г, ал. 7 във връзка с чл. 159а, ал. 1 от НПК:

1. СГП – 4 бр.
2. Специализирана прокуратура – 2 бр.
3. Окръжна прокуратура Русе – 1 бр.
4. Окръжна прокуратура Ямбол – 1 бр.
5. Окръжна прокуратура Ловеч – 1 бр.
6. Окръжна прокуратура София – 1 бр.
7. Окръжна прокуратура Враца – 1 бр.
8. Окръжна прокуратура Сливен – 1 бр.
9. Военно-окръжна прокуратура – София – 1 бр.
10. ДАНС – 1 бр.
11. ГДБОП – 3 бр.
12. ТСБОП Благоевград – 1 бр.
13. СДВР – 10 бр.
14. ОДМВР-Варна – 3 бр.
15. ОДМВР-Добрич – 2 бр.
16. ОДМВР-Пловдив – 1 бр.
17. ОДМВР-Русе – 1 бр.
18. ОДМВР-Пазарджик – 1 бр.
19. ОДМВР-Стара Загора – 1 бр.
20. ОДМВР-Кърджали – 1 бр.
21. ОДМВР-Смолян – 1 бр.
22. ОДМВР-Бургас – 1 бр.
23. 1 РУ-СДВР – 1 бр.
24. 2 РУ-СДВР – 1 бр.
25. 3 РУ-СДВР - 4 бр.
26. 4 РУ-СДВР – 3 бр.
27. 5 РУ-СДВР – 4 бр.
28. 6 РУ-СДВР – 3 бр.
29. 7 РУ-СДВР – 3 бр.
30. РУ-Сандански – 1 бр.
31. РУ-Петрич – 1 бр.

32. 2 РУ-Перник – 1 бр.
33. РУ-Трън – 1 бр.
34. РУ-Димитровград – 2 бр.
35. РУ-Банско – 1 бр.
36. РУ-Хасково – 1 бр.
37. РУ-Несебър – 1 бр.
38. 2 РУ-Бургас – 1 бр.
39. 1 РУ-Варна – 1 бр.
40. 2 РУ-Варна – 1 бр.
41. 3 РУ-Варна – 1 бр.
42. 4 РУ-Варна – 1 бр.
43. 1 РУ –Добрич – 1 бр.
44. РУ-Казанлък – 1 бр.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

По Годишния доклад за дейността на Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения през 2017 г.

Народното събрание на основание на чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 18, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание във връзка с чл. 34з, ал. 1 от Закона за специалните разузнавателни средства и чл. 261б, ал. 1 от Закона за електронните съобщения

РЕШИ:

Приема Годишния доклад за дейността на Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения през 2017 г., с приложения № 1-5.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и
използването на специалните разузнавателни средства
и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	вх.№	853 - 86 - 8
Дата	08	/ 06 2018 г.

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В изпълнение на чл. 18 ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, приложено изпращам Ви годишния доклад за дейността на Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения, приет на 07.06.2018 г. и проект на Решение за приемане от Народното събрание.

Моля да бъде предложен за гласуване в Народното събрание.

Приложения:

1. Годишен доклад на Комисията за 2017 г. с 5 бр. Приложения.
2. Проект на Решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ККССПИСРСДДЗЕС:

/ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ/